

Het PlattelandsParlement

Plattelandsbewoners geven kamerleden zes moties mee naar Den Haag

Op 6 oktober 2007 vond in Lunteren het tweede nationale PlattelandsParlement plaats. Dit Parlement is een initiatief van de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen, het Netwerk Platteland en de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij. Tijdens deze dag gingen zo'n 220 plattelandsbewoners met Tweede Kamerleden in gesprek over de toekomst van het platteland. Ook medewerkers van provincies en gemeenten en van maatschappelijke

organisaties waren van de partij. In discussiegroepen zijn onderwerpen bij de kop gepakt die plattelandsbewoners de afgelopen maanden zelf hadden voorgesteld. Aan het einde van elke discussie was duidelijk wat bewoners zelf aan

het probleem kunnen doen en waar hulp van de nationale overheid voor nodig is. Dit leverde zes moties op. Deze moties zijn overhandigd aan Bas van der Vlies (SGP), nestor van de Tweede Kamer. Hij heeft toegezegd de moties aan de Kamer over te brengen. De andere aanwezige Kamerleden waren Eddy Bilder (CDA), Cisca Joldersma (CDA), Paulus Jansen (SP), Harm Evert Waalkens (PvdA), Lutz Jacobi (PvdA), Janneke Snijder-Hazelhoff (VVD).

Eén van de moties stelt dat de overheid een samenhangend beleid voor de plattelandssamenleving moet maken en daar ook geld voor uit moet trekken. Het rijk heeft wel aandacht voor zaken als landbouw, landschap, natuur en recreatie, maar onvoldoende voor de mensen die op het platteland wonen. De aanwezige kamerleden waren het erover eens dat het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) zich vooral richt op de 'harde zaken' en dat de sociaal-economische ontwikkeling nu uit ander middelen moet komen. Daar is regie voor nodig en die verantwoordelijkheid ligt vooral

bij de provincie. Ook verzoeken de deelnemers de Tweede Kamer om meer ruimte voor een eigen inbreng van bewoners bij de uitvoering van allerlei plannen in hun eigen regio. Ze zijn ervan overtuigd dat

dit tot betere resultaten leidt en tot veel meer draagvlak onder de bevolking. Tweede Kamerleden merkten bij deze motie op dat een gebiedsgerichte aanpak hier in principe ruimte voor biedt. Eén van de uitdagingen is het vastleggen van gezamenlijke doelen door de vele partijen met verschillende belangen die actief zijn in het landelijk gebied. Een volledig overzicht van de zes aangenomen moties vindt u op: <http://www.plattelandsparlement.nl/home/moties>

Welke behoeften hebben jongeren?

Lineke Rippen is naar het PlattelandsParlement gekomen omdat ze geïnteresseerd is in platteland vernieuwing en in het thema jongeren. Ze werkt onder andere aan het Programma Regionale Transitie van de Groene

Kennis Coöperatie (GKC). GKC is het samenwerkingsverband van alle groene kennisinstellingen (van VMBO tot Wageningen UR) dat zich richt op onderwijs vernieuwing en een betere maatschappelijke benutting van het kennisstelsel. Het Programma verbindt de groene onderwijs- en onderzoeksinstituten aan de praktijk van platteland vernieuwing. "Ik ben vanmorgen naar de discussiegroep 'Plattelandsjongeren en ...' gegaan, om te vernemen wat jongeren beweegt. Helaas waren er niet veel jongeren, maar desondanks vind ik het goed dat zo'n

discussie wordt georganiseerd. Het is voor mij helder geworden dat er op nationaal niveau onderzoek moet plaatsvinden onder jongeren naar hun behoeften, wensen en ideeën. Ik wil graag het geluid van de jongeren horen. Op basis hiervan kun je ze vervolgens –en ook het onderwijs en overheden– beter betrekken. Daarnaast wilde ik weten wat het PlattelandsParlement is en doet. Ik ben betrokken bij het realiseren van een Werkplaatsnetwerk (www.dewerkplaats.eu). Binnen Werkplaatsen werken studenten, docenten, experts, burgers, ondernemers en overheden samen aan het realiseren van een duurzame regionale leefomgeving. Uit ervaring weet ik dat het lastig is om projecten en een brede samenwerking op te zetten. Toch moeten we blijven werken aan een goede interactie tussen bewoners, ondernemers en overheid. Er zijn namelijk zoveel mensen met energie en goede ideeën, die moeten we verbinden en benutten."

INHOUD

- ▶ De toegevoegde waarde van het Nationale PlattelandsParlement 2
- ▶ Een nieuw NetwerkPlatteland 3
- ▶ Interview met Anne Jansen, gebiedscoördinator Maas en Meierij 3
- ▶ Column Anouk Moreau-van Gils 4

Redactioneel

De toegevoegde waarde van het Nationale PlattelandsParlement

Bas van der Vlies zei het in de slotdiscussie van het tweede Nationale Plattelandsparlement (PP) als volgt: "Ik heb me voorgenomen niet teveel te beloven, zoals we dat met de aanwezige politici twee jaar geleden wel hebben gedaan. Want als ik terugkijk wat daar mee is gebeurd, is dat niet veel." Dat roept de vraag op welk nut het plattelandsparlement heeft. Natuurlijk heeft het een duidelijke functie: mensen kunnen hun problemen op tafel leggen, leren van elkaar en kunnen netwerken. Maar het woord 'parlement' pretendeert meer. Dan komt meteen de lastige relatie tussen het PP en het echte parlement om de hoek. Want in hoeverre werken de moties van het PP echt door? Het lijkt erop dat het effect beperkt is. Dit werd eerder dit jaar ook bevestigd tijdens een Landwerk-debat door een lid van Provinciale Staten uit Gelderland: "De stellingen die ons

werden voorgelegd waren nogal algemeen, en natuurlijk vinden wij dat er meer aandacht moet komen voor dit en voor dat." Ook in dit tweede PP is te zien dat de moties van algemene aard zijn. Het is duidelijk dat de aanwezigheid van politici tijdens een PlattelandsParlement zinvol is. Ze krijgen nieuwe informatie en op één of andere wijze zal dit doorwerken in het politieke bedrijf. Maar de mate waarin dit gebeurt lijkt sterk afhankelijk van toeval en van individuele inzet van politici. Om deze reden is de titel parlement misschien toch iets te hoog ingezet. Dat vereist een meer degelijke voorbereiding. Dit moet leiden naar heldere uitspraken van het PP waar politici niet omheen kunnen en voortdurend aan herinnerd worden. Of we noemen het PP gewoon een Nationale Plattelands Ontmoeting en beperken ons tot kennisuitwisseling en netwerken?

Botsing tussen directe en representatieve democratie

Janine Pijl is directeur van Het Geldersch Landschap. Zij gaf een presentatie in een van de discussiegroepen. "Als ik niet was gevraagd voor een presentatie was ik hier niet geweest, maar nu ik er ben vind ik het erg leuk. Je ziet hier een botsing

tussen de directe democratie van de bewoners en de representatieve democratie van de politici. In het platteland heerst de directe democratie, veel meer dan elders in Nederland. Al wordt het zo niet ervaren door de mensen. Met het aannemen van moties in de PlattelandsParlement proberen we een relatie te leggen tussen beide democratieën. Volgens mij moeten we veel meer zonder de representatieve democratie werken. Nu zie je dat boeren, burgers en buitenlui elkaar vaak niet kennen. Ze denken dat ze tegengestelde belangen hebben, maar zouden elkaar heel goed kunnen vinden, ook op economische basis. Er moeten weer allianties gesloten worden, bijvoorbeeld tussen terreinbeheerders en boeren. Door uitwisseling van diensten en producten, zoals maaisel, komen we weer dichterbij elkaar. En hebben de groepen elkaar gevonden, neem dat dan als bestuurders/politici over, anders vergroot je alleen de kloof maar. Samen kunnen we werken aan een goede economische basis, gebouwd op een herkenbare streekidentiteit.

Een nieuw NetwerkPlatteland

Met de aanvang van een nieuwe begrotingsperiode bij de EU is niet alleen het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013 (POP2) in werking getreden maar is ook een nieuwe ronde ingegaan voor het Netwerk Platteland. Dit zijn de vijf grootste veranderingen ten opzichte van de afgelopen jaren.

1 Leadernetwerk wordt Netwerk Platteland. Het blikveld van het netwerk wordt breder. In de afgelopen periode is veel aandacht naar Leadergebieden en de Leaderwerkwijze gegaan. In de komende periode richten we ons op het hele speelveld van POP2, inclusief landbouw, natuur, leefbaarheid en bottom-up plattelandsontwikkeling.

2 Uitvoering in handen van vijf organisaties. Uit de selectieprocedure is de combinatie ETC – CLM als beste naar voren gekomen. Deze twee bureaus werken samen met Communicatiebureau de Lynx, Aequator Groen en Ruimte en Movisie. Samen vormen we het nieuwe Netwerkteam. In deze samenstelling kunnen we goed inspelen op de verbreding van het speelveld. ETC is in de vorige periode al actief geweest in het netwerk. CLM en Aequator Groen en Ruimte brengen veel kennis en contacten binnen de landbouw en natuur mee. Movisie versterkt het sociale domein binnen het Netwerk. Communicatiebureau de Lynx zorgt in de komende periode voor herkenbaarheid van het netwerk en bruikbare communicatiemiddelen.

3 Samenwerking met andere partijen. Als Netwerkteam zoeken we nadrukkelijk samenwerking, bijvoorbeeld met regionale partijen of kennisinstellingen. We willen niet alles zelf plannen, organiseren en uitvoeren. Indien de mogelijkheid zich voordoet om in samenwerking activiteiten op te zetten die passen in de doelstellingen van het netwerk: graag. Hiervoor is ook budget gereserveerd.

4 Aanwezig. Als netwerkteam zullen we ons (opnieuw) moeten bewijzen. Het is daarbij prettig dat we hierbij medewerking van het ministerie van LNV krijgen. Er is een grotere betrokkenheid en men weet ons nu al te vinden.

5 En verder gaan we aan de slag met: organisaties met elkaar en met overheden in contact brengen, de gelegenheid bieden van elkaar te leren. We signaleren nieuwe en kansrijke initiatieven voor alle POP2-thema's. We stimuleren gebiedscommissies in hun werk voor het landelijk gebied. Dat doen we door middel van bijeenkomsten, adviesgesprekken, projectendatabase, website, workshops, nieuwsbrief en door heel goed te luisteren naar de behoeften van netwerkdeelnemers. Wij luisteren naar u, u hoort van ons.

Interview met Anne Jansen, gebiedscoördinator Maas en Meierij in Brabant

Wat voor plannen zijn er in Maashorst en Meierij?

Maashorst en Meierij is voorgedragen als nieuw Leader gebied. Op 3 oktober 2007 hebben we een streekdag georganiseerd om iedereen die actief is in het gebied kennis laten maken met het Leaderprogramma en een aanzet te geven tot nieuwe netwerken in de streek. Zo is duidelijk geworden welke kansen het Leader Programma biedt en hoe we ermee aan de slag gaan in Maashorst en Meierij. Er zijn al veel organisaties actief in het gebied en er bestaan veel ideeën om de leefbaarheid te verbeteren en nieuwe kansen te creëren op het gebied van werkgelegenheid, toerisme, cultuur en natuur. Zo zijn er plannen voor gebiedsbranding,

ideeën voor verbredingsactiviteiten van agrarische ondernemers en plannen op het gebied van recreatie. Door Leader kunnen dit soort ideeën tot uitvoering komen en samenwerkingsverbanden versterkt worden.

Wat is jouw rol als gebiedscoördinator in dit nieuwe Leader gebied?

Het initiatief voor de voordracht van Maas en Meierij als Leader gebied komt uit de stuurgroep Maashorst. Als gebiedscoördinator heb ik mede de voordracht getrokken en ervoor gezorgd dat het Leadergebied samenvalt met het reconstructiegebied. Zo krijgen we niet te veel versnippering in gebieden binnen de provincie. Bij het proces van de voordracht was ik vaak de schakel tussen de partijen in het gebied en de

provincie. Behalve de stuurgroep Maashorst vormt de stichting Maasmeanders, een groep van recreatieondernemers, een belangrijke partner in het Leaderprogramma. Nu gaan we met de uitvoering beginnen. Ik vind dat de provincie vooral moet faciliteren en zich niet te veel met de uitvoering moet bemoeien. We hebben al veel projecten in het gebied waar rijks- en provinciale doelen voorop staan. Het mooie van Leader is dat dit kansen biedt voor lokale initiatieven. Als de plaatselijke groep iets een goed idee vindt, dan moet dat gesteund worden. Het Leaderprogramma vormt een mooie aanvulling op andere programma's en subsidiestromen in het gebied.

Schaapskooi in Schijndel, een mooi voorbeeld van een lokaal initiatief dat door plaatselijke vrijwilligers is bedacht en uitgevoerd.

Ik was 'miss Leader'

Column van Anouk Moreau-van Gils

Anouk van Gils was zeven jaar het aanspreekpunt van Leader op het ministerie van LNV, in deze column kijkt ze terug op deze periode.

Zeven jaar Leader, dat is een hele programmeringsperiode. Het was een mooie tijd. Het was een leerzame en inspirerende tijd. Vooral de momenten en gesprekken met mensen in de praktijk. Dáár gebeurt het en dáár realiseerde ik me altijd waar ik het voor deed en deed ik nieuwe inspiratie op. Binnen LNV heb ik het wel eens lastig gehad. Leader

was zo'n klein programma, wat waren de resultaten daarvan? En moesten we ons daar als Rijk nu mee bemoeien? Ik was "Miss leader" en dat was niet altijd een compliment. De resultaten zijn niet altijd zichtbaar, zoals dat wel het geval is bij een landschapselement of een gebouw. Ik denk dat de resultaten van Leader vooral in de gemeenschap te voelen zijn. Het creëert een dynamiek, waarin mensen zelf iets kunnen realiseren. Nou ja, dat hoef ik jullie allemaal niet uit te leggen. En ja, ik denk dat het Rijk daarin een rol kan vervullen. Door een stukje financiering, door dingen mogelijk te maken en door ruimte te maken.

Leader maakt nu onderdeel uit van het plattelands-

ontwikkelingsprogramma (POP). Integratie is een mooi streven, maar ik weet niet of het er beter op wordt. De regels van het POP zijn namelijk strenger en nu ook van toepassing op Leader. Ik denk dat het goed zou zijn als LNV een soort Nederlands Leaderprogramma zou opzetten, met een paar basisvoorwaarden, een beetje geld en veel ruimte voor de regio/gebieden om mooie projecten uit te voeren. Het is mij niet gelukt om de handen hiervoor op elkaar te krijgen, maar wie weet, tijden kunnen veranderen....

En ik denk ècht dat de Leaderwerkwijze een toegevoegde waarde biedt ten opzichte van de gebruikelijke instrumenten voor het platteland, vooral omdat de mensen in het gebied aan zet zijn en het met elkaar doen. Zij weten waaraan in hun gebied behoefte is.

Ik vind het jammer om dit alles achter te laten, alhoewel ik denk dat een beetje nieuw bloed geen kwaad kan. Ik ga naar Engeland en wie weet ga ik daar wel deel uit maken van een plaatselijke groep (we gaan in ieder geval wonen in een gebied dat zich heeft aangemeld als Leadergebied). Ik heb een hele mooie tijd gehad en wil jullie daar allemaal voor bedanken. Blijf elkaar opzoeken en samenwerken. En probeer die Haagse beleidsmedewerkers je gebied in te krijgen en ze daar te laten proeven en ervaren. Het ga jullie goed!!

De vijf gemeenten in de Krimpenerwaard hebben de mogelijkheden voor vernieuwend ondernemerschap in het gebied door CLM in kaart laten brengen en gepresenteerd aan bewoners, ondernemers en bestuurders. Een goed voorbeeld van vernieuwend ondernemerschap is het aanbieden van recreatieve diensten.

**NETWERK
BULLETIN**

Nummer 27

Het Netwerkbulletin informeert over activiteiten van het netwerk en wil reflectie over plattelandsontwikkeling bevorderen.

Het **netwerkbulletin** verschijnt gemiddeld eens per 6 weken en wordt gemaakt door het netwerkteam.

Netwerk Plattelandsontwikkeling
Kastanjelaan 5
Postbus 64,
3830 AB Leusden.
T: 033 43 26 090.
E: info@netwerkplatteland.nl
I: www.netwerkplatteland.nl

Teksten : Petra van de Kop en Rob Janmaat
Fotografie : onder meer Ivan Soenarj, Wim Hollemans